

4

**ČEŠTINA
PRO CIZINCE**

úroveň B2

klíč – učebnice

Univerzita Palackého
v Olomouci

Co učební sada obsahuje a jak s ní pracovat?

Sada Czech it up! se skládá z učebnice a pracovního sešitu, které jsou propojeny s výukovým portálem czechitup.eu. Jednotlivé lekce mají pravidelnou strukturu, která je dána snahou o rovnoměrný rozvoj všech komunikačních dovedností. Obsah lekce tak tvoří následující položky.

czechitup.eu

OBSAH

1. lekce	4
2. lekce	6
3. lekce	8
4. lekce	10
5. lekce	12
6. lekce	14
7. lekce	16
8. lekce	18
9. lekce	20
10. lekce	22

ČTENÍ

Můj malý vesmír

1

- a) Roman Dáša
- b) Roman Dáša Marta Pája a Kája
- c) Táňa Marta
- d) Marta Pája a Kája
- e) Roman Dáša Marta

2

V pátek je babička Marta vyzvedne z družiny a půjdou spolu na hřiště, večer je hlídá Táňa. V sobotu jdou s babičkou do ZOO a v neděli budou se strýcem Davidem v lese sbírat odpadky.

3

Jindřich a Marta
Dagmar a Roman bratr David
děti: Táňa, Pája a Kája

4

- a) premiéra – první veřejné uvedení divadelní hry nebo filmu
- b) dvojčata – sourozenci, kteří se narodili stejné matce při jednom porodu
- c) knihovna – místo, kde si mohou půjčit knihy
- d) důchodce – člověk, který je v penzi

Ve volnočasovém centru

1

- a) 3, b) 1, c) –, d) –, e) 4, f) 2

GRAMATIKA

Deklinace substantiv s méně obvyklým zakončením

1

- a) předsedou, b) bači, c) soudce, d) rajčata, e) maharádžovi, f) správce, g) nindžové, h) kuřeti

Funkce českého pádu

1

- a) vokativ, není součástí stavby věty, funkce apelativní
- b) genitiv, neshodný atribut, vyjadřuje autora
- c) nominativ, funkce subjektu v pasivní větě, výsledek transformace z věty aktivní (v aktivní větě objekt v akuzativu – někdo přeložil romány)
- d) jí = dativ, nepřímý objekt, sbírku – akuzativ, přímý objekt (věnovat někomu něco), poezie = genitiv, neshodný atribut
- e) akuzativ, adverbiale času, vyjádření časové extenze
- f) nominativ, adverbiale způsobu
- g) genitiv, objekt (bát se čeho)

Vybrané tvary činných participií

1

- a) rudnout – vyjadřující změnu – rudl: Můj bratr vždycy rudl, když se na něj usmála pěkná dívka.
- b) dupnout – perfektivní s okamžitým významem – dupl/dupnul: Proč jsi mi dupl na nohu?
- c) vládnout – jiné – vládl: Karel IV. vládl v českých zemích v období 1346–1378.
- d) cinknout – perfektivní s okamžitým významem – cinkl/cinknul: Slyšela, jak ten klíč cinkl, když spadl na zem.
- e) blednout – vyjadřující změnu – bledl: Při pohledu na injekční stříkačku často bledl.
- f) stoupnout – perfektivní s okamžitým významem – stoupl: Mirek si stoupl na koncertě za Katku, aby dobře viděla.

- g) lesknout se – jiné – leskl se: Její nový prstýnek se na slunci krásně leskl.
h) bohatnout – vyjadřující změnu – bohatl: Když začal podnikat, postupně bohatl.

2

- a) počali jsme, b) pojal, c) vypjali jste/vypnuli jste, d) dojal jsem, e) rozřáli/rozřetnuli

SLOVNÍ ZÁSoba

1

- a) 4, b) 8, c) 7, d) 6, e) 1, f) 5, g) 3, h) 2

4

- a) Mám rád/(a): např. cukroví, zimní sporty, tu štíhlou brunetku, ten starý dům
b) Rád/(a): např. plavu, cestuju, čtu detektivky, zpívám
c) Mám v oblíbě: např. cukroví, zimní sporty, toho veselého kolegu, tradiční psaní dopisů
d) Líbí se mi: např. zimní sporty, tu písničku, anglický humor, ručně pletené svetry, vaření

5

ze žvejkaček, z tavenejch, cigára, sprostý, ségra, dětskejch, celej

Cílem je napodobit nepřipravený neformální projev.

POSLECH

2

- a) ANO, b) NE, c) NE, d) ANO, e) NE, f) NE, g) ANO, h) NE, i) ANO, j) ANO, k) NE, l) NE, m) NE

VIDEO

2

- a) Marek se chce usadit na jednom místě, v zahraničí mu chyběla rodina, přátelé a kocour.
b) Ema bude končit školu a hledat si práci. A taky by si chtěla vzít z útulku psa. Ale ještě předtím má v plánu nějakou pořádnou dovolenou.
c) S prvním klukem to byl spíš výslech než rozhovor, navíc má rád věci, které souvisí s armádou. Ve druhém rozhovoru potkala bývalého spolužáka, se kterým má mnoho společného.

ŘEČ

Spisovná a nespisovná čeština

3

- a), d), f)

2. LEKCE

ČTENÍ

Projekt cyklus 96

1

a) NE, b) NE, c) ANO, d) ANO, e) NE, f) ANO

2

a) spolupracovat, b) myšlenka, c) hádanka, hlavolam

Jak řešíme problémy

1

1) b, 2) d, 3) a, 4) c

GRAMATIKA

Deklinace přejatých substantiv 1

1

a) géniů, b) Policie, c) idejích, d) cykly, e) génie, f) cyklech, g) policii, h) idejí

Základní funkce aspektu u verb, tvoření vidových dvojic pomocí prefixů

1

a) posílat, b) vrátil, c) bral, d) dostanej, e) šedivějí, f) uvaří, g) vyléčí, h) složíš

SLOVNÍ ZÁSoba

1

a) slabým, b) postiženým, c) národnostních, d) odnětí, e) závislým, f) trpícím, g) volném, h) přírodních, i) životního, j) kulturního, k) charitativních, l) rozvojových, m) nevládních

2

a) 7, b) 1, c) 5, d) 6, e) 4, f) 3, g) 2, h) 8

3

ÚTOČNÍK: agresivní, útočný, panovačný, žárlivý

OBĚŤ: vystrašený, bojácný, uzavřený, citlivý

OCHRÁNCE: odvážný, všímavý, nebojádný, citlivý, otevřený, angažovaný, statečný

PŘIHLÍŽEJÍCÍ: vyhýbavý, bezohledný, bojácný, sobecký, egoistický, lhostejný, nevšímavý

4

a) Ministr školství včera oznámil uzavření škol kvůli pandemii. / Změnu studijního plánu musíte ohlásit na studijním oddělení. / Dědečka za války někdo udal gestapu, že poslouchá zahraniční rádio.

b) Dopustil se krádeže. / Spáchal sebevraždu. / Způsobil dopravní nehodu.

c) Hádku mezi sousedy v domě policie zaznamenala jako přestupek. / Vražda je zločin. / Promiňte, chtěl jsem volat jiné telefonní číslo, je to omyl.

d) Sledoval v televizi politickou diskuzi. / Hádky mezi sourozenci jsou v dětství časté. / Vedoucí s ním vedl rozhovoru o jeho budoucí kariéře.

e) Byl dva roky ve vězení, to byl trest za nehodu, kterou způsobil. / Za špatné parkování dostanete pokutu. / Pokud nedodržíte podmínky smlouvy a dodáte zboží pozdě, budete platit penále.

f) Účast na schůzce je dobrovolná. / Před Vánocemi studenti organizovali dobročinný bazar. / Je velmi milý a dobrosrdečný, určitě vám rád pomůže.

g) Policie vypátrala pachatele loupeže. / Ženy v parku ohrožoval neznámý násilník. / Agresora, který šikanoval spolužáky, vyloučili ze školy.

h) Za svou politickou kariéru vykonal pro naše město mnoho dobrého. / Ráno odvedeme děti do školky. / V laboratoři prováděli nebezpečné experimenty.

POSLECH

Lhostejnost ostatních

I

a) 2, b) 1, c) 4, d) 3, e) 1, f) 2, g) 1, h) 3

VIDEO

Pracovat a cestovat jako dobrovolník

- a) rozvojové země, africké státy, Thajsko, Kambodža, Barma, Jemen, Mexiko, Brazílie, Argentina
- b) konec chudoby, konec hladu, zdraví a kvalitní život, kvalitní vzdělání, rovnost mužů a žen, udržitelná

města a obce, klimatická opatření a mír a spravedlnost

- c) výuka ve školách nebo jejich stavba, úklid měst, moří a oceánů, péče o zvířata, osvěta ohledně nemocí, práce v nemocnicích nebo v různých start-upech, na farmách, účast na ekologických projektech, podpora cestovního ruchu
- d) nevýhody: ztráta komfortu, za práci dobrovolníka nedostane žádné peníze; výhody: získáte praktické zkušenosti, procvičíte si jazyk, poznáte novou kulturu, lidi a místa, ochutnáte tradiční kuchyni

ŘEČ

5

spoluobčané, hosté, **bychom**, také, **opravdu**, nejvíce, děkuji

3. LEKCE

ČTENÍ

Co čekáme od politika

1

vložit důvěru, spojit lidi, dodržet sliby, dát hlas, odpuštění nedostatků

Zvolte prezidenta

1

A) 2, B) 3, C) 1

GRAMATIKA

Deklinace přejatých substantiv 2

1

a) kritérií, b) gymnázia, c) témata, d) pódiu, e) kritérii, f) sanatoriu, g) dramatu, h) klima

České slovesné prefixy

1

a) 8, b) 7, c) 5, d) 4, e) 6, f) 3, g) 1, h) 10, i) 9, j) 2

SLOVNÍ ZÁSoba

1

občané, samostatného, tradicím, budovat, rozvíjet, svobody, rovnoprávných, povinností, lidským, demokracií, zděděné, bohatství, právního, zástupců

3

a) školství, mládeže a tělovýchovy, b) zahraničních věcí, c) vnitra, d) financí, e) životního prostředí

5

a) volebních, b) prospěchářsky, c) zdravotního, d) úplatky, e) aktivistických, g) zástupce, h) zákonem, j) komunální

6

hlasovat pro návrh, hlasovat proti změně, vyjádřit se k problému, vyjádřit názor, volit poslance, odhlasovat podobu zákona, schválit zákon, odmítnout myšlenku

POSLECH

Havel prezidentem

2

1) Vladimír Hanzel, 2) premiér, 3) nejedná sám, 4) Petr Pithart, 5) v kumbálu na Úřadu vlády, 6) aby mu navrhl, že zařídí, aby byl zvolen prezidentem ještě letos, 7) vystoupit v televizi, přijmout kandidaturu na prezidenta pod podmínkou, že nevráží klín mezi OF a Dubčeka, 8) volba bude 29. 12. a prezidentem bude jen do svobodných voleb, 9) rovnováha mezi Čechy a Slováky, 10) na novoroční projev; řekne, že naše země nevzkvétá

VIDEO

1

- Na 99 % našeho života, ovlivňuje podmínky a možnosti studia nebo zaměstnání, výše důchodu atd.
- Na základě odpovědí na předem dané otázky ukáže, která politická strana svým programem nejlépe odpovídá prioritám daného člověka.
- Např. bezpečnost, armáda, daně, školství, zemědělství, doprava, zaměstnanost, důchody.

2

a) 7, b) 3, c) 8, d) 2, e) 1, f) 6, g) 4, h) 5

ŘEČ

2

a) Stojí to za houby. (dysfemismus), b) Byla nehezká. (eufemismus), c) Honem uklidte ten bordel! (dysfemismus), d) Pomoc určená sociálně slabým rodinám

(eufemismus), e) Pane kolego, vždyť vy nám tu říkáte nepravdu. (eufemismus), f) Fuj, co je tohle za žrádlo? (dysfemismus), g) Zavři hubu a mlč! (dysfemismus), h) Modely určené plnoštíhlým ženám... (eufemismus), i) ... byl pod vlivem alkoholu. (eufemismus), j) ... paní Nováková je starší dáma! (eufemismus), k) V průchodu vždy stála taková stará baba... (dysfemismus)

4. LEKCE

ČTENÍ

Na kus řeči s šéfkuchařem

1

a) volská oka, b) že je čaroděj a že vaří lektvary, c) v Rakousku, d) že tam byl v restauraci dobrý kolektiv a že ho šéfkuchař vše naučil, e) si otevřel vlastní restauraci / si splnil sen, f) že lidé si pečivo radši kupují u pekařů než v supermarketech

2

a) ANO, b) NE, c) ANO, d) NE, e) NE, f) ANO

Kam za jídlem

1

a) 3, b) 1, c) 6, d) 7

2

a) 9, b) 1, c) 4, d) 3, e) 2, f) 7

GRAMATIKA

Specifika ve využití gramatického čísla u substantiv

1

a) členstvo, b) občanstvo, c) bodláčí, d) kvítí, e) dříví, f) maliní, g) lidstvo, h) křoví, i) dělnictvo, j) učitelstvo

Tvary duálu

1

a) oka, b) uších, c) kolenou / kolenech, d) ramen, e) čtyřma očima, f) nohama, g) uchům, h) některými očky

SLOVNÍ ZÁSoba

3

a) 6, b) 5, c) 7, d) 9, e) 2, f) 4, g) 8, h) 1, i) 10, j) 3

5

vynikající (+), přesolený (-), lákavý (+), chutný (+), rozvařený (-), výtečný (+), fádňí (-) pikantní (+/-), zdravý (+), tučný (+/-), nízkokalorický (+/-), lahodný (+), připálený (-), čerstvý (+)

POSLECH

Projekt Nesnědeno

2

1) b, 2) b, 3) b, 4) c, 5) b, 6) a

VIDEO

Svatební hostina

a) NE, NE, ANO, ANO, NE

ŘEČ

1

ohebný, skloňovat, časovat, podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, skloňovat, jednotném čísle, množném čísle, mluvnický, mužský rod, ženský rod, střední rod, slovesa, časujeme, sloves, mluvnické, minulý, přítomný a budoucí čas, oznamovací, rozkazovací a podmiňovací způsob, trpný a činný, slovesa dokonavá a nedokonavá

3

a)
a) 4, b) 7, c) 3, d) 6, e) 2, f) 8, g) 5, h) 1

b)

TK (tlak krve), RTG (rentgen) a CT (počítačová tomografie)

ORL (otorhinolaringologie / ušní - nosní - krční), ATB (antibiotika)

TBC (tuberkulóza), EKG (elektrokardiograf),

AMB (ambulance), RHB (rehabilitace)

ČTENÍ

Posvátná místa

1

a) 2, b) 1, c) 3, d) 1, e) 3, f) 2

2

Je tam svatyně s posvátným černým kamenem.

Můžeme tam jít dvanácti různými poutními cestami.

Při jejím soutoku s řekou Jamunou spadla do vody kapka nektaru nesmrtelnosti.

Nevíme to přesně, mohly sloužit jako astronomický kalendář nebo jako chrám.

Jezdili se radit o zásadních životních rozhodnutích do věštírny.

Příšera z jezera Loch Ness

1

(1) – (3) – (9) – (5) – (8) – (6) – (2) – (4) – (7) – (10)

GRAMATIKA

Deklinace numeralí *dva (dvě), oba (obě)*

1

1) dva, 2) dvou, 3) dvěma, 4) dvě, 5) dvě

2

1) obou, 2) obě, 3) oběma, 4) obou, 5) oba

3

a) dvouleté, b) dvoustranná/dvojstranná, c) dvoujazyčná/dvojazyčná, d) dvojrole, e) dvoudílné/dvojdílné, f) dvojhlas, g) dvojhlas

Deklinace pronominálních spřezek

1

a) komukoli, b) kohosi, c) tuhle, d) tyto, e) tamté, f) této, g) tahle, h) čemkoliv

Relativa (pronomina vztažná) a věty vztažné

1

a) kterému, b) jakou, c) co, d) kdo, e) kdy

SLOVNÍ ZÁSoba

1

a) křest, b) křesťanský

2

1) kostela, 2) náboženství, 3) katedrála, 4) kapli, 5) vyznání, 6) Chrám, 7) církev, 8) papež

5

1) pověra, 2) víra, 3) pověst

POSLECH

Víra v České republice

3

1) klesá, 2) milion, 3) čtvrtinu, 4) překvapivý, 5) nehlásí, 6) východní, 7) českou, 8) polské

4

1) Věřící zůstávají méně často svobodní, preferují uzavření manželství před neformálním soužitím a jejich svazky bývají stabilnější. 2) Rusové a Ukrajinci mají vysoké podíly věřících, kolem 40 %, ale Vietnamci pouze 9 %.

VIDEO

Test z náboženství

křesťanství, jednoho Boha, Ježíše Krista, posmrtný život, Bible, Vánoce, Velikonoce, kostela

Černá kočka přes cestu

1) osud, 2) pomáhá / dává naději, 3) může nosit i štěstí, 4) 7 let smůly, 5) pravou nohou

ŘEČ

a) hospoda, b) protože, c) dívky, d) říkal, e) a proto, f) ale, g) kabát, h) kolo, i) krabice, j) opravdu

6. LEKCE

ČTENÍ

Co zahubí lidstvo?

3

a) Karel Čapek, b) umělá inteligence, c) Elon Musk

Je Česká republika bezpečnou zemí?

1

a) říční povodně, b) Evropa, c) no go zóny, d) na 11. místě, e) Somálsko

2

a) 4, b) 5, c) 1, d) 2, e) 3

GRAMATIKA

Imperativ

1

a) nekuřte, b) připoutejte se, c) nevstupujte, d) nepoužívejte, e) nerušte, f) nemluvte, g) neparkujte, h) nedotýkejte se, i) zapište se

Infinitiv a jeho funkce v české větě

1

a) Otec se rozhodl prodat chalupu. b) Každý z nás slíbil získat jednoho sponzora. c) Poradili nám přestěhovat se na venkov. d) Sestra plánuje odejít do ciziny. e) Nechává ovoce dozrát na slunci. f) Je nutné celou věc důkladně promyslet.

2

a) Je nutné, abychom znovu provedli aktualizaci systému. b) Rozhodl se, že otevře novou restauraci na pe-

řiferii. c) Je nemožné, abychom se připravili dokonale na každou zkoušku. d) Nejdříve je potřeba, abychom zapomenuli/zapomněli na smutné zážitky. e) Doporučila mu, aby navštívil včas lékaře. f) Slíbila, že přijde na večírek, ale potom na to zapomněla. g) Soudci odešli do vedlejší místnosti, aby se poradili. h) Lékař mu poradil, aby odjel někam na venkov.

Kondicionál a věty účelové a podmínkové

1

a) Pokud si nevezmete bundu, nachladíte se. b) Když bude o víkendu slunečno, budeme se opalovat. c) Kdybych přišla na schůzi pozdě, omluvila bych se. d) Honza se hodně učil, aby měl dobré známky. e) Pokud úspěšně složíme zkoušky, budeme v létě cestovat. f) Zeptej se ho, jestli pojede také. g) Jeho sourozenci studovali každý den, aby měli stipendium. h) Napiš mi zprávu, jestliže budeš vědět něco nového.

SLOVNÍ ZÁSoba

2

1) chytrou, 2) pohodlí, 3) jasné, 4) nevýhody, 5) složité, 6) služby, 7) nepřetržitou, 8) návod, 9) ručně, 10) samočinná, 11) výrobci, 12) součásti, 13) spolupracovat, 14) nebezpečí

POSLECH

Klimatická krize ohrožuje maso i na vašem talíři

1

a) ne, b) ano, c) ne, d) ano, e) ne, f) ne, g) ne, h) ano, ch) ano, i) ne

VIDEO

Tipy pro bezpečné cestování

- a) během, před, před, během, během, před
- c) • kdyby nás zklamala technika / • aby se nestalo, že přijdeme o všechny peníze / • nestopovat / • registraci do systému DROZD

ŘEČ

informace, epidemie, region, intenzita, populace, cirkulovat, virus, typ, hygienička, procento, efektivní, prevence, konzumovat, vitamín, problém, kardiak, diabetik, alergik

ČTENÍ

Existuje snad spravedlnost?

1

a) v platech mužů a žen, b) být mužem, nebo ženou, c) není, c) mistrovství Evropy ve fotbale, e) ano, f) aby se modlila za svého vnuka

3

1) c, 2) a, 3) b

Co se v Česku smí před a po 18

1

a) rodiče, b) dokončenou základní školu, c) 18 let, d) ovlivnit, zda a jakou smlouvu dítě uzavře, e) nelegální, f) 18 let

GRAMATIKA

Funkce a užití partikulí (částic)

1

a) A teď mi to pěkně řekni! b) Však vy to dokážete! c) Klidně se ho na to zeptej! d) To je ale otázka! e) Byla to prostě ostuda. f) Copak by mi to dovolili?

Věty podle komunikační funkce

1

a) Kdy odevzdáš práci? b) Odevzdáš práci včas? c) Odevzdej práci včas! d) Práci odevzdáme včas. e) Běda, jestli neodevzdáš práci včas! f) Dáváme vám své slovo, že práci odevzdáme včas. g) Uděluji vám pochvalu, že jste práci odevzdal včas.

Slovosled: postavení klitik a tzv. 2. pozice v české větě

1

a) Měla bych se už konečně učit, ale vůbec se mi nechce. b) Chtěla jsem se vás zeptat, jestli byste se mi podívala na tu esej. c) Viděla jsem tě tam minulý týden a chtěla jsem si s tebou zatancovat. d) Mysleli jsme si, že vám tam nic nechutnalo. e) Bylo mi ho líto, protože ji prý moc miloval.

SLOVNÍ ZÁSoba

1

a) každý občan, pro dítě do 15 let o něj žádají rodiče, b) slouží jako doklad totožnosti a může sloužit jako cestovní doklad, c) o cestovním pasu

3

a) 2, b) 5, c) 6, d) 7, e) 3, f) 4, g) 1

5

a) mladistvý, b) přestupek, c) spravedlnost, d) právník, e) podezřelý, f) zabití, g) kapsáři, h) obětem

POSLECH

Je spravedlnost slepá?

1

a) aby všem měřila stejně, b) u Vendy doma, c) když mu jeho sestra sní čokoládu, d) pohlavek, e) do mrazáku, aby ji ráno vytáhnul a řekl, že bude k večeři, f) Vopičková (třídní učitelka)

2

a) třídní učitelka, b) rodiče, c) sestra

3

a) 4, b) 5, c) 6, d) 1, e) 3, f) 7, g) 2, h) 8

VIDEO

1

- žena, která má v ruce váhy a oči má zavázané šátkem, aby vše dobře zvážila (= rozmyslela si) a byla objektivní /
- v rodině / • učitelé, rodiče, trenéři, porotci, rozhodčí, kritici, soudci, policisté, každý, kdo jedná s jinými lidmi

8. LEKCE

ČTENÍ

Moderní umělecké styly

1

a) 2, b) 2, c) 1, d) 3

2

a) odlišit se, b) komerčními předměty běžné denní potřeby, c) v New Yorku, d) na praskliny displejů mobilů, e) nenapodobitelností, zdánlivou chaotičností a nahodilostí

Graffiti – vandalismus, nebo umění?

1

a) 50 let, b) města New York, c) newyorském poštákově, d) po roce 1989, e) velké sídliště, temné zákoutí, tunel metra, f) trestným činem, g) legální plochy, h) velkým byznysem

GRAMATIKA

Slovotvorba 1 (derivace substantiv a adjektiv z verb)

1

a) holicí, b) zavírací, c) čitelným, d) žehlicí, e) zahajovací, f) slyšitelný, g) promítacím, h) sdělovací prostředky, i) spací, j) přemýšlivý

2

a) tlumočnick, b) řidič, c) ořezávátko, d) čistírna, e) prádlo, f) prodavač, g) rodič, h) mluvčí, i) posluchač, j) věšák

Zájmeno všechen, všechna, všechno

1

a) všechen, b) Všechny, c) všichni, d) všech, e) všechny, f) Všichni, g) všechno, h) všechny, i) všeho, j) všech

Pasivní participium

1

a) odemčen/odemknut, b) stížen, c) vytažen, d) svlečen/svléknut, e) ustrížen

SLOVNÍ ZÁSoba

2

spisovatel – psát – román; malíř – malovat – obraz/malba; skladatel – skládat – hudba/píseň/opera; sochař – modelovat/tesat – socha; básník – psát/básnit – báseň; fotograf – fotit – fotografie/fotka; sprejer – sprejovat – graffiti

5

a) módních, b) kýče, c) stylu, d) moderního, e) staromódní, f) vkus, g) nevkusná, h) nadčasový

POSLECH

Umění nikdy nebylo srozumitelné pro všechny

1

a) kurátor doprovodných programů v galerii, b) snaží se současné umění přiblížit všem lidem srozumitelnějším jazykem, c) být trochu dál, než je zbytek společnosti, d) provokovat nás, klást nám otázky, e) ne, f) radikalita otázky, g) doba komunismu, protože nás odtrhla od světového vývoje

VIDEO

Co je umění?

- nejde přesně definovat, co vlastně umění je / • umění výtvarná a umění múzická (nebo performativní) / • současná společnost i předcházející generace

Rozumíme umění?

- a) graffiti, extravagantní díla, b) když něčemu nerozumíme, snadno to hodnotíme jako špatné
- d) (1) subjektivní, (2) vandalismus, (3) kreativitu, (4) harmonie, (5) malířství, (6) experimentuje, (7) vkus, (8) performativní

9. LEKCE

ČTENÍ

Vytrácí se z Česka zdvořilost a dobré vychování?

1

a) 3, b) 4, c) 1, d) 2

2

a) Vilma, b) Mirek, Kristýna, Lukáš, c) Kristýna, d) Mirek, Kristýna, e) Mirek

Mobilní etiketa

1

1) b, 2) c, 3) c, 4) a, 5) b, 6) c

2

a) NE, b) NE, c) ANO, d) ANO, e) NE

GRAMATIKA

Slovotvorba 2 (tvoření od substantiv a adjektiv)

1

a) plechový, b) zbabělý, c) bolest, d) hříšný, e) nosový, f) zimní, g) zelený, h) předseda, i) holub, j) mléko

Kvantifikátory *mnoho, málo*

1

a) mnoho, b) málo, c) mnoha, d) mnoha, e) málo, f) mnoha, g) mnoha, h) mnoha, i) málo, j) mnoho, k) bezmála

Deklinace substantiv *člověk, manžel, přítel*

1

a) přáteli, b) člověku, c) manžele, d) přátelům, e) lidí, f) přátelích

SLOVNÍ ZÁSOPA

1

a) společenský, b) Pozdravem, c) slušnost, d) oslovení, e) osobnější, f) nedůstojně, g) vychování, h) ctnost

2

a) Byl zvyklý na své spolubydlící/svého spolubydlícího z Afriky. b) Babička je zvyklá na časně vstávání. c) V jiném prostředí si musíte zvyknout na jiný způsob stravování. d) Na pravidla komunikace ve velké firmě si zvykal jen těžko. e) V ČR považujeme za zdvořilé, když si návštěva před vstupem do bytu vyzuje boty. f) Pokládáme za automatické, že se lidé v domě zdraví. g) Podání ruky se chápe/chápeme jako obvyklé gesto při seznamování. h) Vychováváme děti k respektu k ostatním lidem. i) Rodiče vychovávali dceru v křesťanské víře. j) Učitelé se snaží rozvíjet talent každého žáka.

3

a) 4, b) 1, c) 7, d) 6, e) 3, f) 5, g) 8, h) 2

POSLECH

Jak na nezávaznou konverzaci

1

a) NE, b) ANO, c) NE, d) NE, e) ANO, f) ANO, g) ANO

2

a) řeči, b) atmosféru, c) ptát, mluvit, d) vyjít

3

a) četba, filmy, práce aj.

VIDEO

Pravidla slušného chování

a) protože si nemohl vybrat podle svého vkusu, b) člověk, který nemá vychování, c) oblékání a stolování, d) nevhodné oblečení

Pozdravit, poprosit, poděkovat

a) dříve byla pravidla etikety přísnější, b) děti by měly vidět v rodičích příklad, c) slušné chování pomáhá budovat dobré vztahy

a) Ž, b) S, c) S, d) Ž, e) Ž, f) S

ŘEČ

a) středomoravský dialekt, b) slezský dialekt, c) východomoravský dialekt, d) obecná čeština

Dopis číslo 68

1

a), b), c), f), g), j)

2

na výklad: na + akuzativ, o sobě: o + lokál, v takovém psaní: v + lokál

3

a) opustil, opuštěn, b) vrátil, vrácen, c) pořídil, pořízen, d) vyvolal, vyvolán, e) začal, začat, f) rozsvítil, rozsvícen, g) zmocnil, zmocněn, h) prožíval, prožíván

4

smutně rozjařen: člověk se rozjaří; je dojat: člověk se dojme; jsem vržen: vrhne mě to

Faustův dům

1

(1) - (7) - (3) - (8) - (5) - (2) - (6) - (4) - (9)

2

1) c, 2) e, 3) d, 4) f

3

a) NE, b) NE, c) ANO, d) NE, e) ANO, f) ANO, g) NE, h) NE

Dědina

1

TEXT 1: Věra, TEXT 2: babička, TEXT 3: Věra
babička - syn Bohoš - jeho žena Heluna - Věruna je manželka jejich syna Jiřina

2

Heluna - Helena, Věruna - Věra, Bohoš - Bohumil/Bohuslav, Davídek - David, Jiřin - Jiří

4

nepisovný jazyk, středomoravský dialekt

6

a) posazen, b) vyzvednuty, c) převlečen/vyslečen, d) nakrájen, e) navštívena, f) posbírány, g) uvařena/připravena

7

káva (jméno látkové), plurál znamená různé druhy kávy, nebo dávky kávy

voda, mouka, cukr, pivo, štáva, sýr, šunka, železo, kyslík, písek

8

dveře (gramatickým tvarem plurálu označuje jednotlivou věc)

plavky, brýle, kalhoty, šaty, játra, ústa, záda, neštovice, nůžky, housle